

**ТРАНСФЕР И ТРАНСФЕРИРАНЕ.
ОТ НЕМСКИ КЪМ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК**

Янка Коева

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

**TRANSFER AND TRANSFERRING. FROM GERMAN INTO
BULGARIAN**

Yanka Koeva

St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo

The subject of this research is reverse translation, which is most often referred to as „reverse transfer“ in Bulgarian methodological literature: from the target language back to the source or the intermediary language with a modifying effect in the mental sphere of the intermediary language. The research aims at analyzing reverse translation from German (language 3) into Bulgarian (language 1) when writing a commentary. The survey conducted among learners indicates that they could write a commentary in Bulgarian – a text genre that is not taught in Bulgarian schools.

Key words: reverse translation German – Bulgarian, comment, survey

1. Цел на изследването

В дидактиката и методиката на многоезичието за основополагаща се счита тезата, че човек притежава едно-единствено умение за учене на езици, което се разгръща и диференцира при изучаване на чужди езици. От това следва, че на трансфера се приписва водеща функция – къде може човек да потърси опора в наличните си знания и езиков опит и да ги разшири.

Предмет на изследването е ретротрансферът, който в англоезичната и българската методическа литература най-често се обозначава с понятието „обратен трансфер“: от целевия език обратно към изходния и/или свързващия език с модификационен ефект в менталната сфера на свързващия език.

Цел на изследването е да се анализира обратният трансфер от немски (Език 3) към български език (Език 1).

В рамките на учебната програма студентите от трети курс на специалността „Предучилищна/начална училищна педагогика и немски език“ на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ придобиват знания и умения за разработване на коментар на немски език – един текстов жанр, който, за съжаление, до момента не се изучава в българското училище, въпреки че фигурира като една от задачите в държавния зрелостен изпит по български език и литература – коментар на част от текст. Оценителите на държавния зрелостен изпит установяват, че в този случай или се прави резюме на целия текст, или се пише есе от-ново по целия текст.

В направена със студентите анкета се цели да се установи дали придобитите знания и умения по немски език могат да се трансферират за съставяне на коментар и на български език.

Извън рамките на учебната програма е съставен коментар на журналистически текст на български език с цел да се установи обратният трансфер от немски към български език.

2. Трансфер и трансфериране

В концепцията за многоезичие трансферът се отнася до две измерения – разширяване на езиковите знания и езиковото съзнание. Стефанова (2015: 244) дава следното определение за трансфер: „Пренасяне на елементи (лексикални единици, езикови структури, модели на поведение и т.н.) от един контекст или една ситуация върху друг контекст или друга ситуация. Различават се различни типове трансфер – езиков и дидактически“.

Овладяването на език/езици представлява в много висока степен изследване на процеса на учене. В метафората на Дьо Сосюр, който сравнява езика с игра на шах¹, се подчертава, че чрез нарастване на знанията всяка модификация на овладяване на езици трябва да доведе до формиране на нови знания. Това изисква също и икономия на ученето, която лежи в основата на функционирането на човешкия мозък. Така се обяснява защо дидактиката на многоезичието може да окаже положителен ефект върху вече усвоени езици (срв. Майснер 2000: 2). Тази мисъл за системност на Дьо Сосюр се отнася до структура, която се установява в процеса на синхронност. Едва изследванията върху многоезичието откриват системност при изграждане както на езиковата компетентност при деца, така и на чуждоезиковата компетент-

¹ Играта на шах се осъществява въз основа на определени правила, а фигурите отговарят на езика. Всеки от играчите по свое усмотрение използва шаха като система от правила за игра, а завършената шахматна партия е речта.

ност. Дори да се предполага затвореност на дадена система, която (затвореност) не може да се установи „между“ различни езици и сродни идиоми, все пак могат да се образуват междуезикови правила за „кореспонденция“ във всички области на езикоусвояването. Дидактиката на трансфера използва точно тази „кореспонденция“ чрез междуезикови трансферни бази, които представляват материална, налична в паметта субстанция на даден трансфер (дума, езикова функция, конкретен учебен опит).

2.1. Трансферни категории

В изследване на Майснер (2002: 133 – 134) се посочват следните трансферни категории:

- T1: Трансфер във функцията на комуникативни стратегии;
- T2: Трансфер на междуезикови процеси на преработка в кората на главния мозък;
- T3: Трансфер на основата на когнитивни принципи;
- T4: Трансфер като наслояване на знания и умения;
- T5: Трансфер на учебни стратегии;
- T6: Трансфер на учебен опит.

По отношение на вече развитите дидактически модели посочените трансферни категории са от значение, тъй като диференцират конкретни трансферни възможности при определяне на системата за анализ при преподаване и учене. Подчертаните категории имат и това предимство, че съзнателно могат да бъдат научени.

2.2. Типове трансфер и трансферни категории

Майснер (2002: 134 – 135) разширява и диференцира понятието „трансфер“, като го описва не само според типа, но и според насоката, обхвата, сферата и категорията. Разграничава езиковия трансфер от дидактическия трансфер – при дидактическия трансфер основната задача се състои в наблюдение, анализ и оценка на ученето.

Типове трансфер:

- Идентификационен трансфер: разбиране при четене, слушане, слушане и гледане.

- Продуктивен трансфер: при писане и четене.

Насока на трансфера:

- Проактивен трансфер: от изходния и/или свързващия език към целевия език.

- Ретроактивен трансфер: от целевия език обратно към изходния и/или свързващия език с модификационен ефект в менталната сфера на свързващия език.

- Ономасиологичен трансфер: от съдържанието към формата.
- Семасиологичен трансфер: от формата към съдържанието.

Обхват на трансфера:

- Вътрешноезиков трансфер в езиковата система на целевия език, например Е3 – немски език.
- Вътрешноезиков трансфер в езиковата система на изходния и/или свързващия език.
- Междуезиков трансфер между изходния и/или свързващия език и целевия език.

Сфери на трансфер:

- Лексикален трансфер на равнище дума.
- Морфосинтактичен/синтактичен трансфер на равнище изречение.
- Прагматичен трансфер – трансфер на комуникативни нагласи, рутина и пр.

Категории:

- Формален трансфер – например при пренос на вътрешноезикови или междуезикови фонологични и правописни норми.
- Съдържателен трансфер – например трансфер на семантични схеми, междуезикова полисемия и синонимия.
- Функционален трансфер – трансфер на езикови закономерности и/или функционалносемантични отношения.

Дидактически трансфер:

Основава се на езиковия опит: насочване на мотивацията, организиране на учебната среда, управление на учебното време, определяне на учебните цели, контрол и оценка на учебните постижения, използване на медии в учебния процес, организиране на социалните форми на дейност, например: учене в тандем, обмяна на езиков опит и стратегии на учене; съветване, създаване на многоезичен речник, организиране на стратегиите и техниките на учене, избор и компетентно използване на помощни средства – граматика, речници; дидактическо наблюдение, анализ и оценка на процеса на учене.

За разширяване на декларативните знания от огромно значение е изграждането на трансферни бази, като в този процес основна роля играе родствената близост между Е1, Е2 и Е3. В областта на лексиката е от значение и интензивността на езиковите контакти – навлизане на интернационализми и заемки в дадения език. „При близост между езиците и интензивни езикови контакти (каквато е случаят с английския и немския език) учещите на основата на еднакви или близки ези-

кови феномени откриват множество трансферни бази, на основата на които се формират хипотези по отношение на езиковата форма и значение. Съществена задача на дидактиката и методиката на многоезицието е да се тематизира този „мълчалив“ процес на изграждане на хипотези и да се стимулират учещите да говорят за този начин на възприемане на езиковите явления от новия език, независимо дали трансферът се извършва от E1 към E3, или от E2 към E3“ (Стойчева 2012: 105).

От основно значение е осигуряването на разбирането, като се активират познати и разпознаваеми елементи и същевременно се натрупват знания за различията и противоположностите.

Активирането на трансферните възможности на езикови елементи и структури е насочено предимно към разгръщане на процесите на разбиране, и най-вече при четене. Трансферът на знания от изучавани езици при продуктивните дейности писане и говорене на новия език не би могло да се осъществи директно, без предварителна подготовка. В този смисъл е необходимо обсъждане и осъзнаване на сходствата и различията, както и трениране на езиковите средства в целевия език.

Между всички езици съществува проактивна и ретроактивна връзка, която може да се използва в различно отношение, тъй като полага основите на икономия на учене при усвояване на няколко езика, която се осъществява въз основа на трансферни процеси (Майснер 2002: 138), макар че все още се знае много малко за въздействието на програми, посветени на ретроактивното и контрастивното изучаване на езици (Майснер 2002: 138).

2.3. Видове трансфер

Майснер (2002: 135 – 136) и Стойчева (2012: 104 – 108) представят обстоен анализ на видовете трансфер:

- ***Вътрешноезиков трансфер в изходния език***

Въз основа на изходния език учещите откриват множество трансферни бази за вътрешноезиков трансфер – например в областта на лексиката, граматиката и т.н. Този трансфер ги прави особено чувствителни за езиков мост към чужди езици, в основата на който лежи майчиният език. Процесът трябва да се активира в първите години на обучението по чужд език.

- ***Вътрешноезиков трансфер в свързващия език***

Родният език не е единствената база за трансфер, тъй като, ако учещият/учещата има добри знания по няколко езика, той/тя активира този език, който може да използва най-ефективно при извършване на

трансфер. Така този език става свързващо звено при усвояване на следващия език. В свързващия език могат да се открият много възможности за лексикален, морфологичен или синтактичен трансфер. Английският език като първи чужд може да играе тази свързваща роля при последващо изучаване на немски, нидерландски, френски и други езици. Този трансфер активира процеси, които подготвят междуезиковия трансфер към целевия език.

- ***Вътрешноезиков трансфер в целевия език***

Системният характер на новия език също предоставя широки възможности за трансфер. Учениците откриват много явления и разбират, че тяхното функциониране се основава на вътрешни връзки в самата езикова система.

- ***Междуезиков трансфер***

Използват се положителните и отрицателните взаимовръзки между различните езици. Въз основа на протичащите междуезикови процеси на трансфер учещите създават междуезикова система, която обединява знанията по различни езици, вследствие на което учещите формулират съответни междуезикови правила.

- ***Дидактически трансфер***

Изразява се в пренос на дейности, свързани с процеса на учене на метакогнитивно ниво, който не е езиково неутрален. „Приема се, че всеки език представлява предмет на учене със собствена специфика, който се влияе от различни фактори. На първо място това е езиковотипологичното своеобразие на езика цел, изискващо специфични методически похвати. Освен това съществена роля играят предварителните знания на учещия, т.е. знанията за света, езиковите знания, но също така и дидактико-методическите знания, управляващи процесите на усвояване на езика. Дидактическият трансфер осигурява основата на менталните операции, необходими за протичане на другите четири типа трансфер. Възможностите на дидактическият трансфер са решаващи за качеството на процеса на учене и допринасят за повишаване съзнателността на учене“ (Стойчева 2012: 105 – 106).

3. Умения за съставяне на коментар на немски език и обратният трансфер към български език

Студентите от специалността „Предучилищна/начална училищна педагогика и немски език“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ получават следните указания за разработка на коментар на немски език (срв. Василева и кол., ред. 2003: 189 – 196):

3.1. Същност на коментара

Коментарът (lat. *commentarius* = бележки, дневник, официално съчинение по важен обществен въпрос) представлява критично, субективно отношение относно актуално политическо, културно или икономическо събитие. Изискват се мнение и оценка на коментатора. Той разяснява важността на темата, интерпретира нейното значение, насочва вниманието към взаимовръзките, представя възможни изводи и оценява различни гледни точки, за да се получи завършена картина на дадено събитие. Целта е да се подкрепи читателят при съставяне на собствено мнение. От страна на автора често се изказват препоръки. Стилът на коментара може да бъде сериозен или лековато-развлекателен, понякога даже агресивен или циничен. Във вестник или списание коментарът често изпъква графично-оптически.

3.2. Съставяне на коментар

За сравнение и анализ на студентите е предоставена статия на Немската телеграфна агенция (DPA) „Jeder fünfte Baum ist schwer geschädigt“ („Всяко пето дърво е силно увредено“) и публикуваният във вестник „Süddeutsche Zeitung“ от 9.12.1998 г. коментар „Wald ist mehr als Holz“ („Гората е нещо повече от дървесина“). Задачата им е да прочетат двата текста, да маркират в коментара изрази и изречения, взети от оригиналния текст, както и допълнителни аспекти, в които се изразява оценката на коментатора.

Каталог от въпроси за анализ на коментар

- Къде е публикуван текстът? Кой го е написал? Каква е темата на текста?
- На какви смислови цялости може да се разчлени текстът?
- На какво езиково ниво е съставен текстът? Към кого е отправен на първо място?
- Каква позиция има самият автор към разглежданата тема?
- Какво иска да постигне авторът с въпросната статия – да информира или да събеседва? Има ли други намерения?
- Какво е Вашето отношение към този коментар? Ще изпълни ли целта си? Съгласни ли сте със съдържанието и формата на коментирания текст?

3.3. Структура на коментара

Да се състави коментар, означава винаги да се изложи и разясни действителното положение на обстоятелствата и да се изрази критично отношение към тях. От това следва следната структура за изграждане на коментар:

- В увода се представя събитието, проблемът или темата, които трябва да се коментират. Според наличните знания на читателите представянето може да бъде изложено или накратко, или подробно.

- В основната част коментаторът прави оценка на проблема. Той се опитва убедително да обоснове мнението си чрез примери и сравнения.

- Коментарът завършва с извод, конкретна подкана или мисловна задача.

За представяне на отделните аргументи важи следната основна структура:

- Констатация или претенция/изискване: Съставя се теза по актуална тема или дискусия. Често тази теза съдържа оценъчна позиция за проблема.

Пример: Компютрите станаха незаменими в днешния живот.

Проблем: наличие на компютри.

Оценка: незаменими.

- Обосновка: Оценката трябва да бъде обоснована с илюстриращи примери или конкретни съображения.

Пример: Почти всеки офис е снабден междувременно с компютър.

- Оценъчна позиция: Аргументите са по-въздействащи, ако са подкрепени с примери или личен опит.

Подреждане на отделните аргументи:

За подреждане на аргументите и контрааргументите има две възможности:

А. Най-напред представяте всички аргументи по определена тема, а после контрааргументите. След това ги обобщавате.

Б. Представяте последователно аргумент и контрааргумент по определена тема. Следва обобщение на аргументационната верига.

Важно:

- Не обмисляйте твърде дълго. Концентрирайте се върху аргументите, които искате да представите.

- Не повтаряйте аргументите.

- Представете аргументите си в логическа последователност.

3.4. Език на коментара

Езиковото оформяне на коментара дава много свобода. Стилът може да бъде както информативен и сериозен, така и агресивен или циничен, но може да въздейства също така духовито и забавно.

Важен белег на стила е **иронията**. За това са необходими точен прочит и анализ, защото същинският замисъл на автора може да бъде

разбран само тогава, когато ироничните формулировки бъдат схванати като такива.

За да се постигне **нагледност**, коментарите съдържат многобройни примери и доказателства, които трябва да подкрепят тезата.

Изразни езикови средства:

Въвеждане на аргументи:

- По въпроса за... могат да се представят някои важни аргументи/контрааргументи...
- В защита на тезата/против тезата на автора могат се представят следните аргументи...
- Към това се прибавя/Освен това/Вследствие на това...
- Най-напред трябва да се установи, че...
- Освен това трябва да се има предвид/да се обърне внимание на това, че...
- Към това се прибавя и...
- Трябва да се подчертае/да се направи разлика/да се отбележи/да се вземе под внимание...
- Не бива да се забравя, че...

Свързване на отделните аргументи:

- Вярно/правилно е, че...
- Да..., но...
- Въпреки че...
- От една страна..., от друга страна...
- Може да се вземе предвид, че..., но...
- Не само..., но и...

Обобщение на аргументите:

- Обобщавайки, може да се каже, че...
- Може да се обобщи, че...
- От всичко казано може да се направи изводът, че...
- В заключение бих желал/-а да обобщя, че...
- От всичко казано дотук съм на мнение, че...
- По мое мнение...
- Според моите схващания бих могъл/могла да кажа, че...

В процеса на обучение студентите разработват коментар върху следните теми: „Бездомни домашни любимци“ (Puma braucht Pflege/Er will Mittelpunkt sein, Sabi liebt Leckerli/Godie sucht Familienanschluss), „Мними инкасатори, които мамят възрастни хора“ (Falscher Heizungsableser), „Частните уроци“ (Je teurer, desto besser: So viel kostet Nachhilfe).

Проверката и оценката на коментарите е осъществена на базата на споменатите по-горе препоръки, съвети и изисквания за съставяне на коментар.

Спазена е структурата за изграждане на коментар. В началото се представя проблемът или темата, които се коментират. В основната част се дава лична оценка на проблема/темата, подкрепена със сравнения или примери. Прави впечатление, че първоначално се въвеждат всички проаргументи, а после следват контрааргументите. Коментарите завършват със заключение, съвет или подкана за размисъл. Стилът на коментарите е информативен и сериозен, липсва агресия, цинизъм или лековат тон. Използвани са езиковите средства за въвеждане, свързване и обобщение на аргументите. Невинаги се посочва източникът, върху който се пише коментарът. Допускат се предимно граматически грешки.

4. Анкетирание във връзка със знанията и уменията, придобити при разработване на коментар на немски език

Със студентите е проведено интервю с един-единствен въпрос: „Смятате ли, че знанията и уменията, придобити за съставяне на коментар на немски език, биха Ви послужили за писане на коментар на български език?“. Получените 100% положителни отговори дават основание за провеждане на по-конкретна анкета с тях.

Всички студенти до момента са изучавали английски като първи чужд език (срв. Приложение 1).

В гимназиалния курс на обучение писменият жанр коментар не се разработва, за което свидетелстват и учебните програми по български език и литература (срв. Държавни образователни изисквания за учебно съдържание. Културно-образователна област: Български език и литература). По предходен чужд език (английски) този текстов жанр също не е трениран.

Най-честите трудности, които срещат студентите при разработване на коментар, са свързани с:

- намиране на подходящо заглавие;
- въвеждането на про- и контрааргументи;
- изграждане на структурата на коментара, т.е. съставяне на кохерентен и кохезивен текст;
- заключението на коментара, където трябва да се изрази лично мнение и да се направят изводи;
- проблеми с езика, и най-вече граматически трудности.

Но както споменават 75% от анкетиранияте, „след няколко опита нещата станаха по-лесни“.

На въпроса „Смятате ли, че придобихте знания и умения за писане на коментар на немски език?“ са получени 100% положителни отговори.

Въпросът „Смятате ли, че придобитите знания и умения за писане на коментар на немски език биха Ви помогнали, ако се наложи да разработвате този писмен жанр на български език?“ предизвиква 100% положителни отговори.

На въпроса „Смятате ли, че придобитите знания и умения за писане на коментар на немски език биха Ви помогнали, ако се наложи да разработвате този писмен жанр на друг чужд език?“ са получени 75% положителни отговори и 25% „горе-долу“.

От интервюто и направената анкета може да се направи изводът, че студентите действително са придобили знания и умения за съставяне на коментар на немски език. Със сигурност биха използвали този текстов жанр и на български език, почти всички са уверени, че могат да напишат коментар и на друг чужд език.

5. Придобити знания и умения за разработване на коментар на български език

Извън рамките на учебната програма студентите са помолени да съставят коментар на български език. Темата е коментирана и на немски език: „Две баби от Свищов ужилени с 2300 лв. от ало мафията“² (срв. Приложение 2). Избрани са подходящи заглавия: „Доверието невинаги е злато“, „Телефонна измама“, „Поредните баби, попарени от телефонните измамници“ (съвсем в стила на вестникарските заглавия) и др.

Проверката и оценката на коментарите е осъществена на базата на споменатите в т. 3 препоръки, съвети и изисквания за съставяне на коментар на немски език.

Спазена е структурата за изграждане на коментар. Представя се темата, която се коментира. В основната част се дава лична оценка на темата, но само при 25% от обучаваните тя е подкрепена със сравнения или примери. В някои писмени работи не са представени контрааргументи. В отделни писмени работи кохезията и кохерентността на текста е нарушена. Коментарите завършват със съвет и подкана за размисъл. Стилът на коментарите е информативен и сериозен, лека ирония се чувства при размислите за „народната полиция“. Използва-

² Авторката не се наема да коментира вестникарските заглавия в българските ежедневници. Изборът на тема с подходящо заглавие се оказа невъзможен.

ни са езиковите средства за въвеждане, свързване и обобщение на аргументите. Източникът, върху който се пише коментарът, най-често не е посочен. За огромно удовлетворение, не са допуснати правописни грешки на български език, но не може да се каже същото за пунктуационните (срв. Приложение 3).

6. Изводи

Изучаването на езици е сложен умствен процес, в който участват всички центрове на мозъчната кора. При осъществяването на този процес даден език се „закотвя“ повече или по-малко в дълготрайната памет, като се активират съществуващи вече ментални лексикони.

В дидактиката на многоезичието трансферът се разбира като феномен на многоезикова преработка в кората на главния мозък във връзка с процесите на междуезиково разбиране – наслояват се знания и умения, комуникативни и учебни стратегии, както и учебен опит.

Съставените коментари на немски и български език дават основание да се направи изводът, че е осъществен продуктивен междуезиков трансфер (обратен трансфер) от целевия немски език (Е3) към изходния български език (Е1). Наблюдава се модификационен ефект в свързващия английски език (Е2), тъй като 75% от обучаваните твърдят в анкетата, че биха могли да съставят коментар и на английски. Следователно е изградена трансферна база между Е3, Е2 и Е1. Извършва се функционален трансфер на езикови закономерности или функционално-семантични отношения. Извършва се както ономасиологичен и семасиологичен трансфер, така и прагматичен – обучаваните имат комуникативна нагласа и рутина за съставяне на коментар и на други езици освен немски. Осъществява се трансфер като наслояване на знания и умения.

В заключение би могло да се обобщи, че при разработване на коментари на немски и български език е осъществен междуезиков трансфер, при който въз основа на протичащите между отделните езици невробιологични процеси обучаваните са създали комбинирана система, обединяваща знанията по различни езици, вследствие на което се формулират съответните езикови правила.

ЛИТЕРАТУРА

Василева и кол., ред. 2003: Vassileva, R., Dimitrova, M., u. Koeva, J. (Hrsg.). *Schriftliche Kommunikation. Persönliche und formelle Schreibformen im Deutschen*. Veliko Tarnovo: Slovo, 2003.

ДОИ 2013: *Държавни образователни изисквания за учебно съдържание. Културно-образователна област: Български език и литература.* 20.08.13 <http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/left_menu/documents/process/nrdb_2-00_uch_sadarjanie-pril1.pdf>.

Майснер 2000: Meißner, F.-J. *Transfer und Transferieren. Anleitungen zum Interkomprehensionsunterricht* [Transfer and Transferring. Instructions for Inter-comprehension Courses]. Online document. 12.09.15 <<http://www.eurocomresearch.net/lit/MeissnerTransfer.pdf>>.

Майснер 2002: Meißner, F.-J. Transfer aus der Sicht der Mehrsprachigkeitsdidaktik. // *Materialien Deutsch als Fremdsprache. Europäisches Jahr der Sprachen: Mehrsprachigkeit in Europa.* Regensburg 2002, Н. 65, 128 – 142.

Стефанова 2015: Стефанова, П. *Методика на обучението по съвременни езици.* София: НБУ, 2015.

Стойчева 2012: Стойчева, Д. *Многоезичието в обучението по съвременни езици.* София: Анубис, 2012.

Приложения

Приложение 1. Анонимна анкета за установяване на уменията за съставяне на коментар.

АНОНИМНА АНКЕТА

Уважаеми колеги,

Настоящата анонимна анкета има за цел да установи взаимодействието между езиците в рамките на концепцията за многоезичие.

1. Изучавали ли сте досега друг чужд език освен немски? Ако „да“, моля, посочете го.

- а) Да
- б) Не

2. Разработвали ли сте в средното училище писмения жанр коментар на български език?

- а) Да
- б) Не

3. Разработвали ли сте в средното училище писмения жанр коментар по предходен чужд език?

- а) Да
- б) Не

4. Какви трудности срещнахте при писането на коментар на немски език?

5. Смятате ли, че придобихте знания и умения за писане на коментар и реферат на немски език?

- а) Да
- б) Горедолу
- в) Не
- г) Не мога да преценя

6. Смятате ли, че придобитите знания и умения за писане на коментар на немски език биха Ви помогнали, ако се наложи да разработвате този писмен жанр на български език?

- а) Да
- б) Горедолу
- в) Не
- г) Не мога да преценя

Ако „да“ и „горе-долу“, защо?

7. Смятате ли, че придобитите знания и умения за писане на коментар на немски език биха Ви помогнали, ако се наложи да разработвате този писмен жанр на друг чужд език?

- а) Да
 - б) Горе-долу
 - в) Не
 - г) Не мога да преценя
- Ако „да“ и „горе-долу“, защо?
-

Сърдечно благодаря за участието!

Приложение 2. Журналистически текст, въз основа на който се разработва коментар на български език.

Две баби от Свищов ужилени с 2300 лв. от ало мафията

98 прегледа

Две телефонни измами по схемата „Търговия с климатици“ разследват служители на полицейското управление в Свищов. Завчера измамниците атакували две жени от крайдунавския град, на 77 и 83 г. След няколкократни разговори с хора, които припознали като свои близки, по-младата баба предала на непознат мъж 800 лв., а по-възрастната 1500 лв

в. „Борба“, В. Търново (1.10.2015 г.)

Приложение 3. Текстовият жанр коментар, разработен на български език.

Поредните баби попарени от
телефонните измамници

Две възрастни жени от Свищов са „новите“ жертви на телефонните измамници по схемата „Търговия с климатичи“. Бабите се простиха с общо 2300 лв., след като проверят първия телефонен разговор за решаването на престъпленieto са се заели служителите на полицейското управление в Свищов.

Всяка измама престъпниците стават все по-нагли, а всички се питат кога ще се прекрати кабарата с възрастни хора. Близка се, че ако по телевизията се говори по-сериозно за проблема възрастните ще бъдат по-предпазлив и не толкова наивни. Техните роднини трябва да не преценяват да им дават парите да имат едно на ум когато телефонът звъни и някой се представи за техни близък. Важна роля в ~~решаването~~ решаването на проблеми може да има и полицията, ако имаше възможността да поддържа „ано масовията“.

За жалост фирмата „Народната полиция ни пази“ не работи в този случай. Единственото, което ни остава в надеждата за „Светло бъдеще“ крепещи ни от подлени.